

H O R Č I Č N É
S E M I E N K O

OSHO

*Pôvodné revolučné učenie Ježiša,
ktoré nám cirkev zamlčala*

OSHO

*Pôvodné revolučné učenie Ježiša,
ktoré nám cirkev zamlčala*

EZOTERIKA • POZNANIE • DUCHOVNÝ ROZVOJ

THE MUSTARD SEED

Copyright © 1975, 2009 OSHO International Foundation, Switzerland. www.osho.com/copyrights.

Slovak edition © 2015 by Eastone Group, a.s. All rights reserved.

Original title: *THE MUSTARD SEED*, by Osho.

OSHO je registrovanou značkou Osho International Foundation.

Ďalšie informácie sú k dispozícii na stránke www.osho.com/trademarks.

Materiál v tejto knihe je výberom z viacerých Oshových prednášok pred živým publikom. Všetky Oshove prednášky boli v úplnej podobe publikované knižne a sú tiež k dispozícii ako audionahrávky. Originálne audionahrávky a kompletný textový archív je prístupný online v OSHO Library, www.osho.com.

Z anglického originálu *Osho – Mustard Seed* preložila Lucia Hrabětová.

V roku 2015 vydalo vydavateľstvo Eastone Books, Bratislava.

www.eastonebooks.com

Translation © 2015 Mgr. Lucia Hrabětová

Redakčná úprava: Mgr. Alica Činčárová

Layout: Studio Eastone

Tlač: Kasico, a.s.

Všetky práva vyhradené.

Okrem použitia ukážok pre účely recenzie a kritiky žiadna časť tejto knihy nesmie byť reprodukována ani šírená v akejkoľvek forme alebo akýmikoľvek prostriedkami bez predchádzajúceho písomného súhlasu vydavateľa.

ISBN 978-80-8109-262-6

Obsah

<i>Predslov</i>	<i>VII</i>
Kapitola 1 Horčičné semienko	1
Kapitola 2 Ježiš je plný paradoxov	23
Kapitola 3 Zázrak zázrakov	46
Kapitola 4 Vaša skutočná tvár	68
Kapitola 5 Absolútna nepoškrvnenosť	86
Kapitola 6 Dobro je prepych	108
Kapitola 7 Poklad, ktorý pretrvá	130
Kapitola 8 Urobiť z dvoch jedno	146
Kapitola 9 Každý chce zmeniť svet	168
Kapitola 10 Radosť zo seba	187
Kapitola 11 Vyberte si večnosť	205
Kapitola 12 Pravdu neukrižujete	228
Kapitola 13 Zajtrajšok nikdy nepríde	255
Kapitola 14 Prijmite výzvu	277
Kapitola 15 Básnik najvyššieho	297
Kapitola 16 Odovzdajte sa	319
Kapitola 17 Pohyb a odpočinok	341
Kapitola 18 Plavba v búrlivých vodách	362

Kapitola 19 Boh nie je prospešný	380
Kapitola 20 Opitá myseľ	398
Kapitola 21 Staňte sa záhradníkom	420
<i>Viac informácií</i>	441
<i>O autorovi</i>	442
<i>O meditačnom stredisku</i>	445

PREDSLOV

Prvá vec, ktorú musíme pochopiť o mužovi, ako bol Ježiš, je, že akákoľvek cirkev, ktorá by sa okolo neho vytvorila, by sa musela v názoroch o ňom mýliť. Jednoducho povedané – to, čo kresťanská cirkev tvrdí o Ježišovi, nemôže byť pravda. Kresťanský kňaz v skutočnosti vôbec nereprezentuje Ježiša Krista. Kresťanský kňaz je len rabín v inom odeve; ten istý rabín, ktorý je zodpovedný za Ježišovu vraždu. Pápež je taký istý človek ako ktokoľvek iný.

Nezáleží na tom, či ide o kresťanské zriadenie, židovské alebo hinduistické, všetky zriadenia fungujú na rovnakom princípe.

Ježiš je rebel, rovnako ako Budha či *Lao-c'*. Keď si cirkev začne stanovovať svoje pravidlá, zničí rebéliu Ježiša – či Budhu –, pretože rebélia a organizácia spolu nedokážu existovať. Cirkev začne vnucovať iným vlastné myšlienky, čo nie je vôbec ťažké, keď už Ježiš nežije. Vyberá si, čo bude v Biblii a čo v nej nebude. Mnoho vecí bolo vynechaných a nedostalo sa do nej úplne všetko. Napríklad evanjelium podľa Tomáša nebolo do Nového zákona nikdy zahrnuté. Toto najvýznamnejšie evanjelium objavili len prednadväť rokov. Hovorí o rebélii a štyri evanjeliá, ktoré sú v Biblii, sa nemôžu s významom tohto ani len porovnať.

Zdá sa, že Tomáš len jednoducho hlásal o Ježišovi a jeho poslanstve bez akéhokoľvek prikrášľovania alebo prispôsobovania si príbehu. To bol presne ten dôvod, prečo Tomášove evanjelium nebolo nikdy zaradené do schválenej verzie Nového zákona. Dokonca aj tie evanjeliá, ktoré boli do Nového zákona

prijaté, boli pozmenené. Celé stáročia sa na konciloch diskutovalo, ako by sa dali evanjeliá zmeniť či upraviť... a ktoré časti by sa mali úplne vynechať...

Poznám Ježiša, pretože viem meditovať. Moje poznanie nevychádza z Biblie ani z kresťanského učenia. Spoznal som ho priamo. Poznám ho, pretože poznám seba; to je môj spôsob poznávania všetkých osvietených.

V okamihu, keď spoznáte svoje vlastné osvietenie, spoznáte všetkých Budhov. Zážitok je rovnaký. Rozdiely existujú len vo vašej myslí; keď prekročíte jej hranice, zmiznú. Mysle musia byť rozdielne, pretože obsahujú myšlienky. Ak sú na oblohe oblaky, každý z nich vyzerá inak, ak však oblaky zmiznú, obloha bude všade rovnaká.

Nepoznám Ježiša prostredníctvom kresťanskej teológie; poznám ho priamo. A moje poznanie v prvom rade hovorí, že Ježiš nemohol hovoriť o obetovaní. Muž ako Ježiš nehovoril o sebaobetovaní; bola to oslava a nie obeta. Pripravoval sa na stretnutie so svojím Bohom tancom a spevom. Nebola to obeta a Ježiš nie je mučeník. Kresťanská cirkev sa z neho snaží urobiť najväčšieho mučeníka, aký kedy po tejto zemi chodil; muža, ktorý obetoval seba samého za spásu nášho sveta a zmazal všetky naše hriechy. To, čo urobil, nebola obeta – obeta je totiž obchod –, bola to oslava. Ježiš oslavoval svoj život ako aj svoju smrť.

Po druhé, nikto nedokáže vyriešiť problém za druhých a nikto nemôže spasiť svet. Sami to vidíte – svet je rovnaký ako predtým. Prešlo viac ako dvadsať storočí a kňazi ešte stále tárajú hlúposti o tom, že Ježiš sa obetoval za nás za všetkých. Tak kde je tá spása? Alebo zlyhal alebo sa mu to nepodarilo... oni však nedokážu prijať fakt, že mu to nevyšlo. Čo sa teda stalo? Svet sa vôbec nezmenil – nič sa nezmenilo. Ľudstvo je v rovnakej mizérii. Ježiš preto nemohol povedať, „Prišiel som, aby som spasil tento svet.“

Ale to sa deje vždy, keď sa zakladá nejaká cirkev. Jej stúpenci si vytvárajú vlastné myšlienky a názory. Ak by to tak nebolo, kto by potom počúval kňazov? Ježiš je naša spása a nie hocikaká, ale jediná!

Nedávno sa mi dostala do rúk kniha s názvom *Ježiš – jediná cesta*. Prečo jediná? Budha azda nie je cestou? Alebo Lao-c', Zarathustra, Mojžiš či Mohamed? Existuje nekonečné množstvo ciest, ako sa dostať k Bohu. Prečo by sme o ne mali Boha ukrátiť? Skutočne existuje len jediná cesta?

Avšak kresťanskí kňazi sa nezaujímajú o Boha; zaujíma ich len obchod. Musia vyhlasovať, že Ježiš je jediná cesta a všetky ostatné nepovedú nikam. Zháňajú si totiž zákazníkov.

Preto každé náboženstvo vytvára fašistov a fanatikov. Každé náboženstvo tvrdí, že len jeho cesta je tá správna a len tá vás dovedie k Bohu. Ak si zvolíte inú cestu, budete zatratení a skončíte v pekle. Takéto myslenie je fašistické a vytvára fanatizmus. Všetci nábožensky založení ľudia sú fanatici, a práve vďaka ich fanatickému prístupu svet najviac trpel. Dozrel čas, aby sme sa vzdali všetkých fanatických prístupov a fašistického myslenia.

Ježiš je cesta, ale cesta, ktorú si sami musíme prejsť. Ak budete na nej len ležať, nikam sa nedostanete. Ježiš nemôže byť spásou ľudstva len svojim ukrižovaním, ak by to tak bolo, svet by bol dávno spasený. Lenže čo ešte aj dnes robia kňazi a pápež?

* * *

Ľudia vraj museli zhréšiť, aby prišiel Ježiš a musel spasiť tento svet.

Chcem, aby ste si všetci dobre zapamätali, že svet nepotrebuje spasiť. Po druhé, ak pociťujete nejakú potrebu, nikto ju nedokáže za vás naplniť, musíte to urobiť sami. A po tretie, nikto nežije v hriechu. Žijeme prirodzene, ale ak nás niekto za to odsúdi, začneme sa cítiť previnilo. A to je obchodné tajomstvo kresťanských kňazov – vyvolať v nás pocit viny.

Nemyslím, že Ježiš povedal, že jeho ukrižovanie má niečo spoločné so spásou tohto sveta a očistenia od hriechov ľudstva. Boli to kňazi, ktorí v jeho mene vyslovili svoju vlastnú myšlienku. Nový zákon vznikol až niekoľko storočí neskôr a celé stáročia sa menil a upravoval. Ježiš navyše hovoril aramejským jazykom, ktorý neskôr zanikol. Nebola to ani len hebrejčina, bol to len hebrejský dialekt, ktorý sa od hebrejčiny v mnohom odlišoval.

Keď sa Ježišove slová preložili – najprv do latinčiny –, nastala obrovská zmena. Stratili celý svoj význam. Stratili niečo, na čom záležalo najviac: dušu. A keď sa z latinčiny preložili do angličtiny, opäť sa ich význam zmenil. Existuje niekoľko slov, nad ktorými sa môžete zamyslieť, ako napríklad slovo „pokánie“. V Biblii je to jedno z kľúčových slov, pretože ho Ježiš neustále používal, hovoriac svojim učeníkom, „Kajajte sa! Kajajte sa, pretože súdny deň sa blíži.“ Keďže ho neustále opakoval, muselo mať preňho veľmi hlboký význam. Ale čo to slovo vlastne znamená? Opýtajte sa kresťanského kňaza a povie vám, „Je to jednoduché. Každý vie, čo to znamená: kajajte sa za svoje hriechy, za svoju vinu a za všetko, čo ste urobili.“ A kňaz vám môže

byť nápomocný. Pomôže vám kajať sa. Ale slovo *pokánie* nemá nič spoločné s kajúcnosťou.

Ježišovo slovo „kajať sa“ znamená jednoducho „vrátiť sa“. Kajať sa, znamená vrátiť sa k počiatku, čiže vrátiť sa do svojho vnútra. A práve o tom je meditácia: musíme sa vrátiť k samotnému počiatku, do stredu cyklónu, k sebe samému.

Teraz už vidíte ten rozdiel. Slovo *pokánie* má v sebe niečo veľmi škaredé: hriech, vinu, kňaza, spoveď. To všetko vyjadruje slovo *pokánie*. Avšak v aramejčine to znamená vrátiť sa k sebe samému. Nemrhajte časom a urobte to.

A takto je to takmer so všetkými kľúčovými slovami v Biblii.

Je takmer nemožné pochopiť Ježiša prostredníctvom kňazov. Jediný možný spôsob – ten najčistejší –, je vrátiť sa do svojho vnútra, v ktorom nájdete vedomie o Ježišovi. Jediný spôsob, ako pochopiť Ježiša, je stať sa ním. Nebuďte kresťanom – buďte Kristom. Nebuďte budhistom – buďte Budhom. Nebuďte hinduistom – buďte Krišnom. Ak chcete byť ako Krišna, Budha či Ježiš, nepotrebuje čítať sväté písma, ani sa radiť s učencami. Musíte sa opýtať mystikov, ako vstúpiť do svojho vnútra.

To je presne to, čo robím: pomáham vám uvedomiť si seba samých. V okamihu, keď spoznáte seba samých, zistíte niečo, čo vás prekvapí: nikdy ste nezahrešili. Hriech je len výmysel kňazov, ktorí sa v nás snažia vyvolať pocit viny.

Nepotrebuje spasenie. Jediné, čo potrebujete, je trochu zatriasť, aby ste sa zobudili. Nepotrebuje kňazov. Potrebujete prebudených ľudí, pretože len ten, kto je prebudený, dokáže zobudiť aj ostatných. Ľudstvo sa potrebuje zbaviť strachu z viny; myšlienok, že ľudia sú hriešni a musia sa za svoje hriechy kajať. Ľudstvo potrebuje nevinnosť, avšak kňazi nedovolia, aby boli ľudia nevinní. Kňazi kazia naše mysle.

Dávajte si na kňazov pozor. Sú to ľudia, ktorí ukrižovali Ježiša. Ako ho potom môžu interpretovať? Sú to ľudia, ktorí boli vždy proti osvieteným, a najväčšia irónia je, že napokon sa stali ich tlmočníkmi.

Kapitola 1

HORČIČNÉ SEMIENKO

Prvý Ježišov výrok:

Učenci povedali Ježišovi:

Povedz nám, ako vyzerá kráľovstvo nebeské?

On im povedal: Je ako horčičné semienko – najmenšie zo všetkých, ak však padne na úrodnú pôdu, vyrastie z neho obrovský strom, ktorý ukryje všetko vtáctvo nebies.

Ľudské vzťahy sa veľmi zmenili a nebola to zmena k lepšiemu. Zo všetkých oblastí ľudského života sa vytratil hlbšie vzťahy. Z manželky je už len priateľka či družka a z manžela priateľ či druh. Priateľstvo je dobrá vec, ale chýba mu hĺbka. Manželstvo je niečo oveľa hlbšie. Vyžaduje si odovzdanosť a pokiaľ tak neurobíte, bude povrchné. Ak sa mu neodovzdáte, nikdy nebudete mať dosť odvahy, aby ste skočili. Budete plávať na hladine, ale neodvážite sa ponoriť.

Vydať sa do hĺbín je samozrejme nebezpečné, ale tak to musí byť, pretože na hladine už plávať viete. Na povrchu dokázate fungovať bezchybne ako automat. Nemusíte si to ani len uvedomovať. Avšak čím hlbšie idete, tým si budete musieť dávať väčší pozor, pretože na každom kroku na vás môže čakať smrť. Povrchnosť vo vzťahoch je vyvolaná strachom z hĺbok. Sú to vzťahy, ktoré ešte nedozreli.

S priateľom alebo priateľkou, môžete zažiť mnoho zábavy, avšak nepredstavujú dvere, ktoré vedú k nášmu najhlbšiemu vnútru. S priateľom alebo priateľkou môžete sexuálne žiť, ale to ešte neznamená, že váš vzťah prerastie

do lásky. Láska si vyžaduje hlboké korene. Sexualita je možná len na povrchu. Je to len živočíšna, biologická potreba. Je nádherná, len ak je súčasťou hlbkej lásky. V opačnom prípade je to tá najodpornejšia vec, aká existuje, pretože v nej nedochádza k žiadnemu spojeniu. Na chvíľu sa jeden druhého dotýkate a potom sa rozchádzate. Stretávajú sa len telá, ale nie vy sami. Ani ja, ani vy. A to sa deje vo všetkých vzťahoch.

Avšak najhlbšie vzťahy – medzi majstrom a jeho učeníkmi – už úplne vymreli. Ak nechápete dimenziu vzťahu medzi majstrom a učeníkmi, potom nebudete chápať ani Ježiša. Dnes už taký vzťah vôbec neexistuje. Manželstvo sa mení na priateľstvo, ale vzťah majstra a učeníkov úplne zmizol. Alebo bol nahradený niečím presne opačným – vzťahom, ktorý vzniká medzi pacientom a psychiatrom.

Medzi psychiatrom a jeho pacientom vzniká vzťah, ktorý musí byť nevyhnutne chorý a patologický, pretože pacient k psychiatrovi nechodí hľadať pravdu, a v skutočnosti, ani zdravie. Slovo *zdravie* je veľmi zmysluplné: znamená celistvosť, posvätnosť a hĺbkovú liečbu svojho vnútra. Pacient neprihádza, aby našiel svoje zdravie, pretože, ak by tomu tak bolo, potom by nebol pacientom, ale učeníkom. Prichádza, aby sa zbavil svojej choroby – jeho postoj je úplne negatívny. Prišiel, aby ho prinútili byť normálnym a opäť sa zaradiť medzi normálnych ľudí. Nedokáže sa sám prispôsobiť, a preto potrebuje pomoc psychiatra. Ale prispôsobiť sa komu? Svetu alebo spoločnosti, ktorá je celá chorá?

To, čo nazývame „normálny“ človek, nie je nič iné než normálna patológia, bláznovstvo či bežná vyšinitosť. „Normálny“ človek je taktiež šialený, avšak v rámci normy, ktorú nám vytýčila spoločnosť či kultúra. Ak sa niekto tieto stanovené hranice odváži prekročiť, budú ho považovať za choreho. Celá spoločnosť, ktorá je sama padnutá na hlavu, ho bude nazývať „nenormálnym“. A psychiater čaká na danej hranici, aby mu pomohol vrátiť sa naspäť do davu.

Psychiater nemôže byť majstrom, pretože on sám nie je kompletný. A pacient nemôže byť žiakom, pretože sa k psychiatrovi neprišiel učiť. Je psychicky narušený a chce, aby ho niekto dal do poriadku. Nejde mu o zdravie. Psychiater nemôže byť majstrom, aj keď v západných kultúrach sa psychiatri tvária, ako keby nimi boli a čoskoro sa budú tváriť, ako keby ovládali aj východnú kultúru. Nemôžu nimi byť, pretože sú sami narušení a potrebujú

pomoc od vlastných kolegov. Ale to je v poriadku, určitým spôsobom dokáže chorý človek pomôcť inému chorému. Avšak chorý človek nedokáže druhému navrátiť jeho celistvosť. Blázon nedokáže pomôcť bláznovi stať sa normálnym.

Dokonca aj Jungovia, Freudovia či Adlerovia, všetci vaši najväčší a najvýznamnejší psychiatri-filozofi sú chorí. Nielen bežní psychiatri, ale aj tí najznámejší z nich sú patologicky chorí. Niečo vám o nich poviem. Freud sa začal triasť vždy, keď pred ním niekto spomenul smrť. Dvakrát dokonca odpadol a zrútil sa zo svojej stoličky len preto, lebo niekto rozprával o egyptských múmiách. Odpadol! Jung raz pred ním hovoril o smrti a mŕtvych telách, a Freud z toho odpadol do bezvedomia. Ak Freuda natoľko desila smrť, ako potom musela desiť jeho učeníkov. A prečo by mala smrť vyvolávať toľko strachu? Viete si predstaviť, že by sa Budha bál smrti? Veď by vôbec nebol *tým* Budhom.

Jung jedného dňa prezradil, že sa niekoľkokrát chystal do Ríma, aby navštívil Vatikánsku knižnicu, ktorá bola najväčšia zo všetkých a ukrývala najtajnejšie a najzácnejšie spisy, aké kedy existovali, zozbierané zo všetkých svetových náboženstiev. Ale vždy, keď si chcel kúpiť lístok na vlak, začal sa triasť. Už len samotná myšlienka, že pôjde do Ríma ho natoľko rozrušila. To sa stane, ak sa vydá cestou *mókša*.^{*} Zakaždým zrušil svoj lístok a vrátil sa. Nikdy sa do Ríma nedostal. Vždy, keď sa o to pokúsil, vzdal to so slovami, „Nedokážem to.“

Strach z cesty do Ríma? Čo je to za strach? Prečo by sa psychiater bál preniknúť do náboženstva? Pretože Rím je len symbol. Niečo predstavuje. Jung si vo svojej mysli vytvoril určitú filozofiu a teraz sa bál, že sa rozpadne. Rovnako ako ťava, ktorá sa bojí vojsť do Himalájí, pretože až tam si uvedomí, aká je bezvýznamná. Celá filozofia, ktorú si Jung vytvoril, je veľmi detinská. Človek si vytvoril obrovské, kozmické systémy, ktoré sa teraz váľajú v prachu. Cesta do Ríma by preňho znamenala cestu k troskám systémov minulosti a toho sa veľmi bál.

Čo váš *malý* systém? Čo váš malý kútik, ktorý ste si upratali a vyzdobili? Čo vaša filozofia?

* Mókša je indická filozofia, ktorá hovorí o oslobodení sa od nevedomosti, ceste spásy, oslobodení sa od všetkých emócií, ktoré sú príčinou neustáleho prevetľovania sa (princíp karmy – pozn. prekl.).

Veľké filozofie sa rozpadli a zapadli prachom. Choďte do Ríma a uvidíte, čo sa stalo. Choďte do Atén. Kde sú teraz všetky tie slávne školy Aristotela, Platóna a Sokrata? Všetky sú preč. Z najväčších systémov už neostalo vôbec nič. Všetky myšlienky sa nakoniec ukážu ako zbytočné, pretože myšlienka je len výtvorom človeka.

Aby sme spoznali Boha, musíme „nemyslieť“. Pomocou myšlienok nedokážeme poznať ani večnosť, pretože myšlienka nepozná čas. Myšlienky nemôžu pretrvať večne, rovnako ako filozofie či systémy. A to nám naháňa strach.

Jung si rezervoval lístok najmenej štyri alebo päťkrát a vždy ho napokon zrušil. A pritom to bol jeden z najväčších a najznámejších psychiatrov. Ak sa bál cestovať do Ríma, čo potom jeho učeníci? Dokonca aj *vy* sa bojíte menej ako on. Nie preto, že ste lepší ako on, ale preto, lebo si to až tak veľmi neuvedomujete. Jung si bol vedomý, že v Ríme by mohol o svoju filozofiu prísť. Pozeral by sa na trosky predchádzajúcich systémov, triasol by sa od strachu zo zániku a pýtal by sa seba samého, „Čo sa stane s *mojím* systémom? Čo so mnou potom bude?“ Zľakol sa a vrátil lístok. Vo svojich memoároch píše, „Napokon som sa svojho plánu vzdal. Do Ríma nepocestujem.“

To isté sa mnohokrát stalo aj Freudovi. Taktiež sa pokúšal odísť do Ríma, – zdá sa, že nejde len o náhodu –, vždy si to rozmyslel, rovnako ako Jung. Prečo sa bál? Freud bol rovnako zlostný ako *vy*. Bol rovnako sexuálne založený ako ktokoľvek iný. Bál sa smrti rovnako, ako sa bojíme my všetci a vo svojom neurotickom správaní sa veľmi nelíšil od ostatných. Tak v čom je ten rozdiel? Možno to bol o niečo inteligentnejší človek, možno aj génius, možno dokázal aj trochu pomôcť, ale čo sa týka prvotného, najskrytejšieho a najhlbšieho jadra ľudského vnútra, bol rovnako slepý ako *vy* všetci.

Psychiatria sa v žiadnom prípade nemôže stať náboženstvom. Môže byť skvelou nemocnicou, ale nemôže byť chrámom. Je to nemožné. Psychiatri sú možno potrební, pretože niektorí ľudia sú chorí alebo narušení, ale psychiater nemôže byť majstrom a jeho pacienti nemôžu byť učeníkmi. Ak však prichádzate za majstrom ako pacienti, bude to rovnako k ničomu, pretože majster nie je psychiater. Ja nie som psychiater,

Prichádzajú ku mne ľudia a hovoria, „Trpím duševnou úzkosťou, neurózou, tým a oným.“ Ja im vravím, „To je v poriadku, pretože ja nebudem liečiť vašu úzkosť, ja budem liečiť *vás*. Vaše choroby ma nezaujímajú, zaujimate ma len *vy*. Na chorobách nezáleží; tam, kde *ste*, niet žiadnych chorôb.“

Hneď ako si uvedomíte, kým ste, všetky ochorenia zmiznú. Existujú len preto, lebo ste sa skrývali pred sebaopoznaním a vyhýbali ste sa vlastnému ja. Vyhýbali ste sa stretnutiu so sebou samým, pretože ste sa báli na seba pozrieť. Prečo sa nechcete na seba pozrieť? Čo sa vám stalo? Kým nebudete pripravený pozrieť sa do vlastného vnútra, nemôžete sa stať učeníkom, pretože ak sa nedokážete pozrieť sami na seba, majster bude mať zviazané ruky. Môže vám len pomôcť, aby ste sa postavili tvárou v tvár vlastnému ja.

Prečo sa toľko bojíme? Pretože v minulosti sa niečo pokazilo. Narodí sa dieťa a nikto ho neprijíma také, aké je. Musí sa zmeniť v mnohých ohľadoch. Je k tomu donútené. Musí byť disciplinované. Má mnoho vlastností, ktoré ani jeho rodičia, ani spoločnosť nedokážu prijať a preto ich odmietajú, potláčajú, menia. Len niektoré z nich sú spoločnosťou prijímané a oceňované. Takže dieťa to musí nejako vyriešiť. Musí poprieť mnoho súčastí svojho bytia, ktoré nemôže navonok prejavíť. Potláča ich natoľko, že si ich po čase prestane uvedomovať. O tom všetkom je represia, na ktorej je založená celá spoločnosť.

Značná časť detskej duše sa musí potlačiť a udusiť. Avšak potlačená časť sa jedného dňa opäť ozve, začne rebelovať a reagovať. Chce vyplávať na povrch a vy ju opätovne musíte potláčať. Preto sa bojíte stretnutia so sebou samým. Čo sa potom strane s tým, čo ste celé roky potláčali? Opäť sa vynorí. Čo sa stane s tým, čo ste si už sami prestali uvedomovať? Ak vstúpite do svojho vnútra, nájdete v ňom to, čo ste tak dlho potláčali a na čo ste už zabudli. A to vám naháňa strach.

Pokiaľ dieťa nebude prijímané také, aké je, nikdy sa toho strachu nezbavíme. Zatiaľ sa však ešte nenašla spoločnosť, ktorá by dieťa akceptovala so všetkým, čo k nemu patrí a zdá sa, že taká spoločnosť ani nikdy existovať nebude, pretože je to takmer nemožné. Preto bude v určitej miere existovať aj represia a jedného dňa sa každý z nás bude musieť postaviť tvárou v tvár sebe samému a vyriešiť tento problém. V deň, keď zabudnete na to, čo je dobré a čo zlé, sa stanete učeníkom; zabudnete, čo je akceptovateľné a čo nie. Učeníkom budete len vtedy, keď budete pripravení pred sebou odhaliť celé svoje ja.

Majster je len pôrodná asistentka. Pomáha vám na svet, aby ste sa mohli opäť narodiť. Aký je vzťah medzi majstrom a učeníkom? Učeník musí veriť; nesmie pochybovať. Ak pochybuje, nemôžete sa otvoriť. Ak o niekom

pochybujete, strácate sa; nemôžete rásť. Ak máte pochybnosti... Stretávate cudzinca a zatvárate sa pred ním. Nemôžete sa mu otvoriť, pretože neviete, čo vám ten cudzí človek môže urobiť. Nemôžete mu ukázať svoju zraniteľnosť. Musíte chrániť seba samého a vytvoriť si obrannú bariéru.

Keď ste s majstrom, musíte ju celú zbúrať, inak to nejde. Dokonca aj keď ste s človekom, ktorého milujete, môžete si svoj ochranný štít ponechať, nemusíte byť pred ním natoľko otvorení, avšak majstrovi sa musíte oddať úplne. V opačnom prípade to nebude fungovať. Ak mu zo seba odopriete čo i len najmenšiu časť, nikdy sa medzi vami nevytvorí vzťah. Úplná dôvera je nevyhnutná. Len tak získate kľúč k odhaleniu všetkých tajomstiev. Ak sa skrývate, znamená to, že bojujete so svojím majstrom, ktorý pre vás nebude môcť nič urobiť.

Boj nie je kľúčom k majstrovi, kľúčom je odovzdanie sa. Avšak odovzdanie sa na tomto svete úplne vymizlo. Napomohlo k tomu mnoho vecí: tri alebo štyri storočia sa ľudia učili byť individualistami a egoistami. Naučili sa, že sa nemajú vzdávať, ale bojovať; nemajú poslúchať, ale rebelovať. Ľudia sa naučili, že nesmú veriť, ale pochybovať. Existuje k tomu vysvetlenie: veda môže napredovať len vďaka pochybnostiam. Veda je hlboko skeptická. Nefunguje na základe toho, že niečomu budeme len tak veriť. Funguje na základe logických argumentov a pochybností. Čím viac pochybujeme, tým sme vedeckejší. Cesta vedy je úplným opakom náboženstva.

Náboženstvo je postavené na dôvere. Čím viac veríte, tým ste pobožnejší, či lepšie povedané ,náboženskejší. Veda dokáže zázraky, ktoré sú veľmi zreteľné. Náboženstvo dokázalo ešte väčšie zázraky, ktoré však nemôžeme vidieť. Ak by stál Budha vedľa vás, čo by ste cítili a videli? Budha je neviditeľný: vidieť môžete len jeho telo; to, že je smrteľný rovnako ako vy; že starne a jedného dňa zomrie. Jeho nesmrteľnosť nie je vidieť. Vaše oči nedokážu vidieť to, čo je neviditeľné. Nemáte schopnosť vycítiť to najhlbšie, to, čo je nepoznané. Len dôverčivé oči môžu byť vnímavejšie a citlivejšie. Veríte vtedy, keď zatvoríte oči. Preto sa hovorí, že dôvera je slepá rovnako ako láska, avšak dôvera je slepá o trochu viac.

Čo sa stane, ak zatvoríte obe oči? Začnete sa vnútorne meniť. Ak zavriete oči, ktoré vnímajú vonkajší svet, čo sa stane s energiou, ktorá nimi prechádza? Začne pretekať naspäť. Nemôže pretekať z očí smerom k vonkajším veciam a vracia sa naspäť do vnútra. Energia nemôže byť statická. Musí

sa neustále pohybovať. Ak jej zavriete jeden východ, bude si hľadať ďalší. Ak zavriete obe oči, energia, ktorá nimi prechádzala, sa otočí iným smerom a dôjde k zmene. Otvorí vaše tretie oko. Tretie oko nie je fyzické, je to energia, ktorá prechádza očami k vonkajším predmetom a teraz sa vracia naspäť k svojmu zdroju. Stáva sa z nej tretie oko, tretí spôsob nazerania na svet. Len cez tretie oko môžete vidieť Budhu či poznávať Ježiša. Môže byť s vami, ale ak neotvoríte svoje tretie oko, nepochopíte ho rovnako, ako ho nepochopili mnohí iní.

V Ježišovom rodnom meste si ľudia mysleli, že je len synom tesára Jozefa. Nikto, vôbec *nikto* si nevšimol, čo sa s ním stalo. Nevšimli si, že už nie je synom tesára, ale synom Boha. Bola to jeho vnútorná premena.

Keď Ježiš vyhlásil, „Som Božím synom a môj otec je na nebesiach,“ ľudia sa mu smiali a vraveli, „Buď si sa zbláznil, buď si hlupák, alebo si z nás uťahuješ.“ „Ako by sa zo syna tesára mohol stať syn Boha len tak, z ničoho nič?“ pýtali sa. Avšak existuje spôsob...

Z tela sa môže narodiť len telo. Naše vnútorné ja, sa však nerodí z tela, ale z Ducha svätého. Je božské. Najprv však vaše oči musia vidieť a uši počuť.

Pochopiť Ježiša je veľmi delikátna záležitosť. Musíte prejsť veľmi náročnou prípravou. Je to ako s klasickou hudbou. Musíte jej porozumieť. Keď si vypočujete klasickú hudbu po prvýkrát v živote, povieť si, že je nezmyselná. Avšak ona je natoľko delikátna, že ju nepochopíte okamžite. Musíte ju počúvať mnoho rokov, kým vaše uši dokážu zachytiť aj ten najjemnejší tón. Potom zistíte, že neexistuje žiadna iná hudba, ktorá by sa jej vyrovnala. Obyčajná, každodenná hudba, ako napríklad filmová, vás už nebude vôbec uspokojovať. Pomyslíte si, že to vôbec nie je hudba, ale len hlúpy rámus. Pretože vaše uši nie sú pripravené na klasickú hudbu, žijete s tým hlukom a rámusom a myslíte si, že je to hudba. Avšak na klasickú hudbu potrebuje uši šľachticov. Preto musíte svoje uši trénovať a čím viac budete trénovať, tým budete mať vycibrenejší sluch a budete počuť aj to, čo ste predtým nepočuli. Avšak v porovnaní s Ježišom, aj klasická hudba ustupuje do pozadia, pretože Ježiš je kozmickou hudbou. Musíte byť veľmi potichu, aby sa vám nezachvela žiadna myšlienka, ani ten najmenší záchvev vášho bytia. Len tak môžete počuť Ježiša, pochopiť a poznať ho.

Ježiš neustále opakuje, „Tí, čo majú uši, by ma mali pochopiť. Tí, čo majú oči, by ma mali vidieť. Som tu!“ Prečo to neustále opakuje? Prečo neustále

hovorí, „Ak máte oči, pozerajte! Ak máte uši, počúvajte!“ Prečo? Ježiš hovorí o vyššej dimenzii pochopenia. O niečom, čo môžu pochopiť len učenici. Len málo ľudí ho dokázalo pochopiť. Avšak bolo to prirodzené a malo to tak byť. Bolo ich skutočne veľmi málo. Kto boli tí ľudia? Neboli to vzdelanci, univerzitní profesori, učenici či filozofovia, veruže nie. Boli to obyčajní ľudia: rybár, roľník, obuvník, prostitútka. Boli to skutočne veľmi jednoduchí ľudia, veľmi obyčajní, najobyčajnejší z obyčajných.

Prečo ho dokázali pochopiť práve oni? V ich obyčajnosti muselo byť niečo neobyčajné. V obyčajnom človeku musí byť niečo zvláštne, niečo, čo takzvaným „výnimočným“ ľuďom chýba. Čo je to? Je to pokora a dôvera.

Čím viac si cibríte svoj intelekt, tým menej veríte. Ak si intelekt necibríte, veríte viac. Roľník verí, nemusí mať pochybnosti. Zaseje a verí, že semená vyklíčia, keď nastane ten správny čas. A oni skutočne vyklíčia. Čaká, modlí sa a v pravý čas semienka, ktoré zasial, vyklíčia a stanú sa z nich rastliny. Čaká a verí. Žije spolu so stromami, rastlinami, riekami a horami. Pochybnosti sú zbytočné: stromy sa ho nepokúšajú oklamať – nie sú to politici či kriminálnici –, nepotrebuje sa proti nim brániť. Nepotrebuje žiadnu ochrannú bariéru, môžete sa im otvoriť.

To je dôvod, prečo ste počas prechádzky v horách vo vytržení a cítite sa skvele. Odkiaľ ten pocit pramení? Z hôr? Nie, pramení z vášho vnútra, pretože ste odložili svoje ochranné štíty a cítite sa bezpečne. Keď prídete ku stromu, zrazu sa cítite nádherne. Ten pocit nevychádza z toho stromu, ale z vás samotných. Keď ste pri strome, nemusíte sa chrániť. Môžete sa cítiť rovnako uvoľnene, ako keby ste boli v bezpečí svojho domova. Žiaden kvet vás nenapadne a žiaden strom vás neokradne, pretože nie sú zlodeji. Nič vám nedokáže ukradnúť. A preto, keď idete do hôr, k moru, do lesa, k stromom, odkladáte svoje brnenie.

Ľudia, ktorí žijú v prírode, sú dôverčivejší. Krajiny, ktoré sú menej industrializované, vyspelé a technologicky založené, a ktoré žijú v užšom spojení s prírodou, jej viac dôverujú. Preto si nevieme predstaviť, že by sa Ježiš narodil v New Yorku. Je to takmer nemožné. V New Yorku sa môžu narodiť len šialenci, ktorí sú ním posadnutí, ale nie Ježiš. A títo „šialenci“ sú len obyčajní neurotici. Ježiš je pre nich len výhovorka. V žiadnom prípade si nevieme predstaviť, že by sa tam Ježiš narodil. To by skutočne nešlo. A ak by sa tam aj narodil, nikto by ho nepočúval. Aj keby stál priamo pred nimi, nikto by ho

nespoznal. Narodil sa ako syn tesára v dobe, v ktorej neexistovali technológie ani veda. Celý svoj život prežil s jednoduchými, chudobnými ľuďmi, ktorí žili v spojení s prírodou a preto dokázali veriť.

Jedného skorého rána, keď slnko ešte nevyšlo na oblohu, prišiel Ježiš k jazeru. Na brehu sedeli dvaja rybári, ktorí práve rozhodili svoje siete, keď sa pred nimi objavil Ježiš a povedal im, „Hľa! Prečo mrháte svojím životom? Môžem z vás urobiť rybárov ľudí. Prečo mrháte svojou energiou na chytenie rýb? Naučím vás chytať ľudí, budete ich rybármi. Vstaňte a nasledujte ma.“

Ak by to povedal vám, keď sedíte vo svojej kancelárii či obchode, asi by ste mu odpovedali, „Vypadni! Nemám čas. Neotravuj!“ Tí dvaja rybári však k nemu vzhladli a urobili to bez najmenších pochybností. Slnko práve vychádzalo a ten človek, muž menom Ježiš, bol nádherný. Jeho oči boli hlbšie ako jazero a on žiaril jasnejšie ako slnko. Zahodili siete a nasledovali ho.

A to je dôvera. Bez jedinej otázky, „Kto si, cudzinec?“ Nepoznali ho. Nepochádzal z ich dediny a nikdy predtým ho nevideli, ani o ňom nepočuli. Im to však stačilo. Jeho slovo, jeho pozvanie... to bolo všetko, čo potrebovali. Vypočuli si, čo im povedal, pozreli sa naňho, pocítili úprimnosť jeho slov a nasledovali ho.

Keď vychádzali z mesta, dobehol k nim muž, ktorý im povedal, „Kam idete? Váš otec práve zomrel. Vráťte sa!“

Otočili sa k Ježišovi a opýtali sa ho, „Môžeme sa vrátiť domov, aby sme pochovali otca a vyraziť neskôr?“

„Netrápte sa nad mŕtvymi. Ľudia v meste sú dostatočne mŕtvi, a pochovejú ho sami. Poďte a nasledujte ma. O mŕtvych sa nemusíte obávať,“ odvetil im Ježiš a oni ho nasledovali. To je dôvera: vypočuli ho a pochopili.

Myslel tým, „Ak vám zomrie otec, nemôžete už nič urobiť. Ak je niekto mŕtvy, tak je mŕtvy. Nie je dôvod vracieť sa. V meste je dosť mŕtvych, ľudia urobia to, čo majú urobiť. Vystroja obrad a vášho otca pochovejú. Vy ma len nasledujte a poďte so mnou.“ Mal pravdu. A tak ho teda nasledovali a už nikdy sa nevrátili späť. Ani raz sa neotočili. Dôverovať znamená neobzerať sa späť. Dôverovať znamená nevracať sa.

Myslel, ktorá pochybuje, sa neustále obzerá naspäť. Vždy premýšľa o alternatívach, o tom, čo sme neurobili, či sme niečo urobili správne, či sa máme vrátiť alebo nasledovať toho blázna? Ktovie. Tvrdí, že je synom Boha,

ale kto vie? Nikto o Bohu nič nevie, rovnako ako o jeho synoch. „A ten chlapík vyzerá presne ako my?“ Rybári však Ježiša nasledovali.

Ak budete nasledovať človeka, ako je Ježiš, skôr či neskôr vás nakazí. Avšak nasledovať ho musíte od samotného začiatku. Skôr či neskôr pocítite, že je Božím synom a nielen to, vďaka nemu si uvedomíte, že Boh je aj vašim Otcom. Ale najprv musíte začať dôverovať. Ak máte pochybnosti už na samotnom začiatku, potom pre vás ostanú dvere uzavreté.

Tento vzťah medzi majstrom a jeho učeníkmi úplne zmizol. Stalo sa tak z dôvodu troch storočí, počas ktorých veda napredovala. Dosiahla toľko úspechov, že dokázala zázraky, ktoré boli samozrejme úplne zbytočné, pretože človeku nepriniesli ani kúsok šťastia. Ak zázraky nedokážu priniesť šťastie, potom sú k ničomu. Naopak, ľudia boli menej šťastní. Čím viac technológií a pohodlia, tým menej šťastia. To je ten zázrak vedy. Čím viac práce za nás dokážu urobiť stroje, tým sme nepotrebnjší. A čím sme nepotrebnjší, tým viac sa cítime zbytoční, nepatrní a bezvýznamní. Skôr či neskôr nás nahradia počítače a nikto nás nebude potrebovať. Potom si rovno môžeme vziať život, pretože počítač za nás zvládne úplne všetko.

Šťastie vychádza z toho, že vás niekto potrebuje. Ak ste potrební, cítite sa šťastne, pretože máte pocit, že celé vaše bytie ako aj váš život, má zmysel. Máte pocit, že vás potrebujú a bez vás by všetko bolo inak. Avšak teraz sa nič nemení, ani keď tam nie ste. Naopak, ak tam nie ste, je to ešte lepšie, pretože stroje dokážu všetko urobiť lepšie ako vy. Prekážate, ste len starý krám, ktorý nikto nepotrebuje. V súčasnosti je človek najviac zastaranou vecou, pretože každý rok vychádza nejaký nový model, napríklad áut alebo čokoliek, len človek sa vôbec nemení. Medzi všetkými novinkami, sme jedinou starou vecou.

Súčasná myseľ si neustále myslí, že je bezvýznamná, pretože ju nikto nepotrebuje. Dokonca ani vaše deti vás už nebudú potrebovať, pretože vláda a jej sociálny program sa o ne postarajú. Vaši staručkí rodičia vás nebudú potrebovať, pretože vláda im poskytne domovy, v ktorých o nich bude postarané. Kto vás potom bude potrebovať? Ak budete mať pocit, že vás nikto nepotrebuje a každému ste len na príťaž, ako môžete byť šťastní? Za starých časov by vás potrebovali viac.

Židovský mystik Hillel, ktorý bol veľmi zbožným a veriacim človekom, raz vo svojej modlitbe povedal Bohu, „Nemysli si, že len ja potrebujem teba.

Aj ty potrebuješ mňa. Bezo mňa nebudeš nikým. Ak by nebolo mňa, kto by sa k tebe modlil? Kto by k tebe vzhliadal? Bezo mňa sa nezaobídeš. Tak si pamätaj: potrebujem ťa, to je pravda, ale ty mňa tiež.“

Ak by vás potreboval celý vesmír – dokonca aj Boh –, potom by ste mali význam, zmysel, vôňu. Ale teraz vás nikto nepotrebuje. Kedykoľvek vás môžu nahradiť, nič pre nich neznamenáte. Technológie nám priniesli pohodlie a vy ste len na jedno použitie. Vďaka technológiám máme lepšie domy, ale nie sme lepší ľudia, pretože lepší človek potrebuje inú dimenziu, ktorá nie je mechanická. Je to dimenzia uvedomenia a nie automatických strojov.

Veda nemôže stvoriť Budhu alebo Ježiša, avšak vytvára spoločnosť, v ktorej Budha nemôže existovať. Ľudia ku mne prichádzajú s otázkou, prečo v dnešnom svete nie je viac Budhov, Ježišov či *tírthankarov**. Kvôli vám! Vy ste vytvorili spoločnosť, v ktorej jednoduchý a nevinný človek prežíva čoraz ťažšie. A aj keby v nej taký človek existoval, nevšimli by ste si ho. Niežeby Budhovia neboli, len je veľmi ťažké ich vidieť. Možno okolo nich každý deň cestou do práce prechádzate, ale nevíete o tom, pretože ste slepí.

Dôvera sa vytratila. Zapamätajte si: Ježiš žil v dobe hlbokoj dôvery. Celú jeho slávu a význam môžeme pochopiť len cez dimenziu dôvery.

Teraz pristúpme k úvodu jeho výroku:

Učenci povedali Ježišovi:

Povedz nám, ako vyzerá kráľovstvo nebeské?

Jeho učenci sa nezvykli pýtať. Nehnala ich zvedavosť a nechceli sa hádať. Ich otázka bola veľmi nevinná. A Ježiš môže odpovedať len vtedy, keď sa pýtame nevinne. Viete, kedy je otázka nevinná? Ak už máte na svoju otázku aj odpoveď, potom nevinná nie je. Pýtate sa, „Existuje Boh?“ a pritom dávno poznáte odpoveď. Viete, že existuje a pýtate sa ma to len preto, aby ste sa uistili. Alebo viete, že neexistuje a chodíte za mnou, len aby ste zistili, či som si toho vedomý alebo nie. Ak dopredu poznáte odpoveď, potom vaša otázka

* *Tírthankar* v preklade znamená „ten, ktorý sa dostal na druhý breh“. V indickom náboženstve zvanom džinizmus predstavuje učiteľa, kazateľa a svätca, ktorý svojim asketickým životom dosiahol určitý stupeň vedomia vymykajúci sa bežnému životu (pozn. prekl.).

nie je nevinná, ale prefíkaná. Na takú otázku vám Ježiš neodpovie, pretože on odpovedá len na nevinné otázky.

Keď sa učeník pýta, nepozná odpoveď. Nevie ju. Jednoducho nevie vôbec nič a preto sa pýta. Majte na pamäti: ak kladiete otázku, pýtate sa preto, lebo už poznáte odpoveď? Pýtate sa preto, lebo to už viete? Potom si asi nebudeme rozumieť. Aj keď vám na vašu otázku odpoviem, odpoveď sa k vám nedostane, pretože vy už svoju odpoveď máte. Ste už dopredu zaujatí a otrávení.

Existujú dva druhy otázok: jedny vychádzajú z vedomostí a sú úplne zbytočné, pretože o nich môžete len diskutovať, ale nie skutočne debatovať. Ak však vaše otázky vychádzajú z nevedomosti, ak si veľmi dobre uvedomujete, že nepoznáte odpoveď, potom sa stávate učeníkom. Potom to nebude len o nezmyselnej diskusii. Ste smädní a pýtate si voľu; ste hladní a pýtate si jesť. Neviete a preto sa pýtate; ste pripravení dostať odpovede. Učeník sa pýta s vedomím, že skutočne nepozná odpoveď. Ak neviete, ste pokorní. Ak vopred poznáte odpoveď, ste egoisti a Ježiš takých ľudí nedokáže osloviť.

Učenci povedali Ježišovi – učeníkmi sú tí, ktorí si plne uvedomujú, že nevedia –, Povedz nám, ako vyzerá kráľovstvo nebeské?

Ježiš neustále hovoril o kráľovstve nebeskom, čo mu spôsobovalo mnoho problémov. Práve pre ten názov, pretože slovo *kráľovstvo* má politický kontext a politici z neho dostali strach. Ukrižovali ho, pretože si mysleli, „Ten muž rozpráva o kráľovstve, ktoré príde na tento svet a tvrdí, že je jeho kráľom. Pokúša sa vyvolať vzburu a zvrhnúť našu vládu. Chce založiť nové kráľovstvo!“

Kráľ, kráľovský miestodržiteľ, hodnostári aj kňazi, všetci sa hrozne báli. A tento muž mal veľký vplyv, pretože ľudia ho počúvali a nielen to, po jeho slovách sa úplne zmenili, žiarili, niečo sa v nich udialo. Preto sa kňazi, rímsky prefekt Pilát Pontský, kráľ Herodes, aj celá vláda – nielen svet-ská, ale aj cirkevná –, všetci sa začali triasť od strachu. Vyzeral nebezpečne. Neexistoval nevinnejší človek, ako bol Ježiš a napriek tomu sa im zdal nebezpečný. Nepochopili ho.

Ešte stále existuje možnosť, že Ježiš nebude pochopený. Problém je v tom, že Ježiš k vám musí hovoriť vašim vlastným jazykom, inak to nejde. Čokoľvek vám povie, musí to povedať vašimi vlastnými slovami. Neexistujú žiadne iné slová a vaše slová sú už preťažené, poznajú až príliš veľa významov.